

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

1^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 7 Ιουνίου 2019 με την εξής σύνθεση:
Πουλοπούλου Αγγελική Πρόεδρος και Εισηγήτρια, Εμμανουέλα Σωτηροπούλου και Μιχαήλ Διαθεσόπουλος, Μέλος.

Για να εξετάσει την από 10.5.2019 με Γεν. Αρ. Κατ. Α.Ε.Π.Π. 610/22-5-2019 Προδικαστική Προσφυγή του Οικονομικού Φορέα με την επωνυμία «...»

Κατά της αναθέτουσας αρχής «... (...)» και της κοινοποιηθείσας στον προσφεύγοντα την 30-4-2019 με αρ. πρακτικού συνεδρίασης .../24-04-2019 (Θέμα 5ο) Απόφασης του Συμβουλίου Διεύθυνσης της Αναθέτουσας Αρχής στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης που προκηρύχθηκε με τη με αρ. .../2019 διακήρυξη για την προμήθεια υπηρεσιών συναφών εργασιών και λειτουργίας θυρίδων συναλλαγής καταστημάτων ... Περιφερειακής Διεύθυνσης ..., με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 199.896,77€ πλέον ΦΠΑ 24% (247.872,00€ συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), με αριθμό ΕΣΗΔΗΣ

Και της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία ..., νομίμως εκπροσωπούμενης.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Αγγελική Πουλοπούλου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της ανωτέρω Προδικαστικής Προσφυγής έχει κατατεθεί, κατ' άρθρο 5 ΠΔ 39/2017 και 363 Ν. 4412/2016 το νόμιμο ηλεκτρονικό παράβολο, ήτοι το με κωδικό ... Παράβολο Ελληνικού Δημοσίου που προσκομίζουμε, ποσού 999,48 ευρώ, πληρώθηκε δε με το από 10-5-2019 έμβασμα της ALPHA BANK.

2. Επειδή, με την υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή, η οποία κατετέθη την 10/5/2019 στον διαδικτυακό τόπο του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.), κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου την 22-5-2019 ενώ η αναθέτουσα αρχή είχε προβεί την 14-5-2019 στην προβλεπόμενη στο άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017 κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής στους λοιπούς ενδιαφερόμενους με μήνυμα μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, η προσφεύγουσα επιδιώκει όπως ακυρωθεί η με αρ. πρακτικού συνεδρίασης .../24-04-2019 (Θέμα 5ο) Απόφαση του Συμβουλίου Διεύθυνσης του αναθέτοντος, καθ' ο μέρος έκρινε την προσφορά της παρεμβαίνουσας.

3. Επειδή ο αναθέτων φορέας με τις από 30-5-2019 – με ορθή επανάληψη την 31-5-2019 – Απόψεις του ζήτησε την απόρριψη της προσφυγής.

4. Επειδή με την Παρέμβαση της η παρεμβαίνουσα αιτείται την απόρριψη της υπό κρίση Προσφυγής και τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης.

5. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός εμπίπτει ενόψει του αντικειμένου του και της προϋπολογισθείσας δαπάνης στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016, η δε Α.Ε.Π.Π. είναι αρμόδια βάσει συνολικού ποσού της Διακήρυξης του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 1 περ. α) του ΠΔ 39/2017 και του άρθρου 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, ως και κατά χρόνο αρμόδια, όπως προκύπτει από το άρθρο 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

6. Επειδή, η Προδικαστική Προσφυγή έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, καθόσον κατατέθηκε εντός της προθεσμίας που ορίζουν τα άρθρα 361 παρ. 1 περ. (α) του Ν. 4412/2016 και 4 παρ. 1 περ. (α) του Π.Δ. 39/2017, ήτοι εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης στην προσφεύγουσα, η οποία έγινε με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων (μέσω του ΕΣΗΔΗΣ) στις 30-4-2019.

7. Επειδή, η Προσφεύγουσα με προφανές έννομο συμφέρον ασκεί την υπό κρίση Προδικαστική της Προσφυγή αιτούμενη την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης, ως συμμετέχουσα στον επίδικο διαγωνισμό της οποίας η προσφορά έχει γίνει αποδεκτή με την προσβαλλόμενη πράξη και την ανακήρυξη εν τέλει της προσφεύγουσας ως προσωρινής αναδόχου.

8. Επειδή το παραδεκτό άσκησης της Προσφυγής, μεταξύ των οποίων και οι προϋποθέσεις νομότυπης υποβολής του δικογράφου ελέγχεται από την ΑΕΠΠ αυτεπαγγέλτως.

9. Επειδή, κατ' άρ. 19 ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ-ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ της ΥΑ 56902/215/2017, παρ. 1.1 αναφέρεται ότι *«Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του παρόντος, οι Προδικαστικές Προσφυγές του Βιβλίου IV του ν.4412/2016, κατατίθενται ηλεκτρονικά μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του Συστήματος, στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, επιλέγοντας κατά περίπτωση την ένδειξη «Προδικαστική Προσφυγή» και επισυνάπτοντας το σχετικό έγγραφο σε μορφή ηλεκτρονικού αρχείου Portable Document Format (PDF), το οποίο φέρει εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8.»*, ενώ το παραπάνω άρ. 8 παρ. 3 της ίδιας ΥΑ, όπου παραπέμπει το άρ. 19 περί υπογραφής προδικαστικών προσφυγών, προβλέπει ότι *«Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν μέσω του Συστήματος τα κατά περίπτωση έγγραφα που έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τους ίδιους υπογεγραμμένα με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπίστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της παρούσας.»*, το δε άρ. 9 ΧΡΟΝΟΣΗΜΑΝΣΗ της ΥΑ ορίζει ότι *«Οι υπηρεσίες χρονοσήμανσης παρέχονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπουργικής απόφασης ΥΑΠ/Φ.40.4/163/2012 του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β` 401) από τρίτους εθνικούς ή αλλοδαπούς φορείς υποχρεωτικά πιστοποιημένους από τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών και διασυνδεδεμένους με τον εθνικό χρόνο. Η παροχή των υπηρεσιών*

χρονοσήμανσης αποδεικνύεται με σχετική ηλεκτρονική επιβεβαίωση λήψης των προαναφερόμενων φορέων προς τον χρήστη των υπηρεσιών αυτών, η οποία διαβιβάζεται στον χρήστη μέσω του ΕΣΗΔΗΣ με ασφαλή κρυπτογραφημένο τρόπο και η οποία επέχει θέση εγγράφου βέβαιης χρονολογίας. Δεν επιτρέπεται στην αναθέτουσα αρχή/ αναθέτοντα φορέα ή στη ΓΓΕΠΚ η παρέμβαση στη διαδικασία χρονοσήμανσης, όπως περιγράφεται ανωτέρω.».

10. Επειδή (Αποφάσεις ΑΕΠΠ 142, 182/2017, 152, 169/2018), με τον Κανονισμό 910/2014 ορίζεται στο άρθρο 25 ότι : «...2. Η εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή έχει νομική ισχύ ισοδύναμη με την ιδιόχειρη υπογραφή. 3. Εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή βασιζόμενη σε εγκεκριμένο πιστοποιητικό που έχει εκδοθεί σε ένα κράτος μέλος αναγνωρίζεται ως τέτοια σε όλα τα άλλα κράτη μέλη...», στο άρθρο 26 ότι : «...Μία προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις: α) συνδέεται κατά τρόπο μοναδικό με τον υπογράφοντα β) είναι ικανή να ταυτοποιεί τον υπογράφοντα γ) δημιουργείται με δεδομένα δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής τα οποία ο υπογράφων μπορεί, με υψηλό βαθμό εμπιστοσύνης, να χρησιμοποιεί υπό τον αποκλειστικό του έλεγχο, και δ) συνδέεται με τα δεδομένα που έχουν υπογραφεί σε σχέση με αυτήν κατά τρόπο ώστε να μπορεί να ανιχνευθεί οποιαδήποτε επακόλουθη τροποποίηση των εν λόγω δεδομένων...». Κατά το δε Παράρτημα Ι του παραπάνω Κανονισμού «Τα εγκεκριμένα πιστοποιητικά ηλεκτρονικής υπογραφής περιέχουν: α) ένδειξη, τουλάχιστον σε μορφή κατάλληλη για αυτοματοποιημένη επεξεργασία, ότι το πιστοποιητικό έχει εκδοθεί ως εγκεκριμένο πιστοποιητικό ηλεκτρονικής υπογραφής· β) ένα σύνολο δεδομένων που αντιπροσωπεύουν αναμφίσημα τον εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών εμπιστοσύνης ο οποίος έχει εκδώσει τα εγκεκριμένα πιστοποιητικά και περιλαμβάνουν τουλάχιστον το κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένος και σε περίπτωση που πρόκειται για νομικό πρόσωπο: το όνομα και, κατά περίπτωση, τον αριθμό μητρώου του, όπως αναφέρεται στα επίσημα αρχεία, σε περίπτωση που πρόκειται για φυσικό πρόσωπο: το όνομα του προσώπου· γ) τουλάχιστον το όνομα του υπογράφοντος ή ένα ψευδώνυμο· εάν χρησιμοποιείται ψευδώνυμο, πρέπει να αναφέρεται σαφώς· δ) δεδομένα επικύρωσης ηλεκτρονικής υπογραφής που αντιστοιχούν στα δεδομένα δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής· ε)

λεπτομέρειες για την έναρξη και τη λήξη της περιόδου ισχύος του πιστοποιητικού· στ) τον κωδικό ταυτότητας του πιστοποιητικού, ο οποίος πρέπει να είναι μοναδικός για τον εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών εμπιστοσύνης· ζ) την προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή την προηγμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του εκδίδοντος εγκεκριμένου παρόχου υπηρεσιών εμπιστοσύνης· η) την τοποθεσία όπου διατίθεται δωρεάν το πιστοποιητικό το οποίο τεκμηριώνει την προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή την προηγμένη ηλεκτρονική σφραγίδα που αναφέρεται στο στοιχείο ζ)· θ) την τοποθεσία των υπηρεσιών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την άντληση πληροφοριών σχετικά με το καθεστώς ισχύος του εγκεκριμένου πιστοποιητικού· ι) σε περίπτωση που τα δεδομένα δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής τα οποία σχετίζονται με τα δεδομένα επικύρωσης ηλεκτρονικής υπογραφής βρίσκονται σε εγκεκριμένη διάταξη δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής, κατάλληλη σχετική ένδειξη, τουλάχιστον σε μορφή κατάλληλη για αυτοματοποιημένη επεξεργασία.”. Επειδή, επομένως, με τον με τον Κανονισμό 910/2014 καθορίζονται οι απαιτήσεις ασφάλειας για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και το πλαίσιο εποπτείας των παρόχων τους. Κατά τα οριζόμενα στον ως άνω Κανονισμό, η ψηφιακή υπογραφή εκδίδεται από εγκεκριμένους παρόχους υπηρεσιών πιστοποίησης, οι οποίοι με τη χορήγησή της εγγυώνται για τα στοιχεία του κατόχου της και επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής. Με τη χρήση της προηγμένης ψηφιακής υπογραφής σκοπός είναι να επιτυγχάνεται η ταυτοποίηση του υπογράφοντος, δηλαδή η σύνδεση της ηλεκτρονικής συναλλαγής με το φυσικό πρόσωπο που υπογράφει, η εγγύηση της γνησιότητας των ψηφιακών δεδομένων και η δέσμευση του υπογράφοντος ως προς την ηλεκτρονική συναλλαγή, δηλαδή ο υπογράφων να μη μπορεί να αρνηθεί την συμβολή του στην εν λόγω συναλλαγή (βλ. απόφαση 142/2017 ΑΕΠΠ). Επιπλέον, η απρόσκοπτη λειτουργία του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. βασίζεται στη δυνατότητα επαλήθευσης του ακριβούς χρόνου παροχής των υπηρεσιών του συστήματος προς το χρήστη αυτού, όπως με την εξακρίβωση του χρόνου υποβολής της προσφοράς κάθε συμμετέχοντος οικονομικού φορέα στο σύστημα ή αντιστοίχως, του χρόνου υποβολής της προδικαστικής προσφυγής. Επειδή, κατά το άρθρο 2 του ΠΔ 150/2001 (Α΄ 125), περί προσαρμογής της εθνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας 99/93/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

Συμβουλίου σχετικά με το κοινοτικό πλαίσιο για ηλεκτρονικές υπογραφές (ΕΕ L 13), «νοούνται ως: 1. «ηλεκτρονική υπογραφή»: δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή, τα οποία είναι συνημμένα σε άλλα ηλεκτρονικά δεδομένα ή συσχετίζονται λογικά με αυτά και τα οποία χρησιμεύουν ως μέθοδος απόδειξης της γνησιότητας. 2. «προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή» ή «ψηφιακή υπογραφή»: ηλεκτρονική υπογραφή, που πληροί τους εξής όρους: α) συνδέεται μονοσήμαντα με τον υπογράφοντα, β) είναι ικανή να καθορίσει ειδικά και αποκλειστικά την ταυτότητα του υπογράφοντος, γ) δημιουργείται με μέσα τα οποία ο υπογράφων μπορεί να διατηρήσει υπό τον αποκλειστικό του έλεγχο και δ) συνδέεται με τα δεδομένα 7 στα οποία αναφέρεται κατά τρόπο, ώστε να μπορεί να εντοπισθεί οποιαδήποτε μεταγενέστερη αλλοίωση των εν λόγω δεδομένων. 3. «υπογράφων»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που κατέχει διάταξη δημιουργίας υπογραφής και ενεργεί είτε στο δικό του όνομα είτε στο όνομα άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου ή φορέα. 4. «δεδομένα δημιουργίας υπογραφής»: μονοσήμαντα δεδομένα, όπως κώδικες ή ιδιωτικά κλειδιά κρυπτογραφίας, που χρησιμοποιούνται από τον υπογράφοντα για τη δημιουργία ηλεκτρονικής υπογραφής. 5. «διάταξη δημιουργίας υπογραφής» ... 6. «ασφαλής διάταξη δημιουργίας υπογραφής» ... 7. «δεδομένα επαλήθευσης υπογραφής»: δεδομένα, όπως κώδικες, ή δημόσια κλειδιά κρυπτογραφίας, τα οποία χρησιμοποιούνται για την επαλήθευση της ηλεκτρονικής υπογραφής. 8. «διάταξη επαλήθευσης υπογραφής»: διατεταγμένο υλικό ή λογισμικό, που χρησιμοποιείται για την εφαρμογή των δεδομένων επαλήθευσης υπογραφής. 9. «πιστοποιητικό»: ηλεκτρονική βεβαίωση, η οποία συνδέει δεδομένα επαλήθευσης υπογραφής με ένα άτομο και επιβεβαιώνει την ταυτότητά του. 10. «αναγνωρισμένο πιστοποιητικό»: πιστοποιητικό που πληροί τους όρους του Παραρτήματος I και εκδίδεται από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης ... 11. «πάροχος υπηρεσιών πιστοποίησης»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλος φορέας, που εκδίδει πιστοποιητικά ή παρέχει άλλες υπηρεσίες, συναφείς με τις ηλεκτρονικές υπογραφές. 12. «προϊόν ηλεκτρονικής υπογραφής» ...» Περαιτέρω, στο άρθρο 3 ορίζονται τα εξής: «1. Η προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που βασίζεται σε αναγνωρισμένο πιστοποιητικό και δημιουργείται από ασφαλή διάταξη δημιουργίας υπογραφής επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής τόσο στο ουσιαστικό όσο και στο δικονομικό δίκαιο. ...». Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, έχει κριθεί (βλ. Ελ. Συν 1739/2016 Μείζονα

Σύνθεση) ότι α) ως «ηλεκτρονική υπογραφή» νοείται ένα σύνολο δεδομένων σε ηλεκτρονική μορφή, τα οποία χρησιμεύουν ως μέθοδος απόδειξης της γνησιότητας, ενώ ως «ψηφιακή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή» νοείται εκείνη που συνδέεται μονοσήμαντα με τον υπογράφοντα και είναι ικανή να καθορίσει ειδικά και αποκλειστικά την ταυτότητα του, έχει δημιουργηθεί με μέσα που ο υπογράφων μπορεί να διατηρήσει υπό τον αποκλειστικό του έλεγχο και συνδέεται με τα δεδομένα στα οποία αναφέρεται, με τρόπο ώστε να μπορεί να εντοπισθεί επακόλουθη αλλοίωση των δεδομένων, β) για τη δημιουργία ψηφιακής υπογραφής απαιτείται ο υπογράφων να κατέχει διατεταγμένο υλικό ή λογισμικό που χρησιμοποιείται για την εφαρμογή των «δεδομένων δημιουργίας της υπογραφής», για την επαλήθευση των οποίων απαιτείται η χρήση των «δεδομένων επαλήθευσης υπογραφής» (κώδικες ή δημόσια κρυπτογραφικά κλειδιά) και η έκδοση ηλεκτρονικής Βεβαίωσης, ήτοι ψηφιακού πιστοποιητικού που συνδέει μονοσήμαντα τα «δεδομένα επαλήθευσης μιας υπογραφής» (ή δημόσιο κλειδί) με ένα συγκεκριμένο φυσικό πρόσωπο και επιβεβαιώνει την ταυτότητα του, εξασφαλίζει τη γνησιότητα του υπογραφόμενου κατ' αυτόν τον τρόπο εγγράφου, την ακεραιότητα του, την εμπιστευτικότητα και τη μη αποποίηση της ευθύνης του υπογράφοντος, γ) η ψηφιακή υπογραφή που βασίζεται σε αναγνωρισμένο πιστοποιητικό, ήτοι ηλεκτρονική βεβαίωση που εκδίδεται από «πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης» και δημιουργείται από ασφαλή διάταξη δημιουργίας υπογραφής, ήτοι από διάταξη που διασφαλίζει, αφενός ότι τα δεδομένα δημιουργίας υπογραφής που χρησιμοποιήθηκαν είναι κατ' ουσίαν μοναδικά και απόρρητα και δεν μπορούν με εύλογη βεβαιότητα να αντληθούν από αλλού, ενώ προστατεύονται αποτελεσματικά από το νομίμως υπογράφοντα κατά της χρησιμοποίησής τους από τρίτους και αφετέρου ότι η υπογραφή προστατεύεται από πλαστογραφία με τα μέσα της σύγχρονης τεχνολογίας, επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής, τόσο κατά το ουσιαστικό όσο και κατά το δικονομικό δίκαιο, ενώ συνιστά μέθοδο απόδειξης της γνησιότητας του ηλεκτρονικού εγγράφου. Επομένως, τα ηλεκτρονικά έγγραφα που φέρουν ασφαλή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή εξομοιώνονται, από πλευράς έννομων συνεπειών, πλήρως, με τα ιδιοχείρως υπογεγραμμένα έγγραφα και αναπτύσσουν αυξημένη αποδεικτική δύναμη (άρθρο 445 ΚΠολΔ) και, εφόσον η γνησιότητα του περιεχομένου τους δεν αμφισβητείται, αποτελούν πλήρη

απόδειξη ότι η δήλωση που περιέχουν προέρχεται από τον ψηφιακώς υπογράφοντα, δ) τα πιστοποιητικά δημιουργίας ψηφιακής υπογραφής που έχουν εκδοθεί από φορέα παροχής υπηρεσιών πιστοποίησης εγκατεστημένο σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στους καλυπτόμενους από τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ηλεκτρονική υπογραφή τομείς, συνεπάγονται τις ίδιες έννομες συνέπειες με τις αντίστοιχες υπηρεσίες πιστοποίησης, που παρέχονται από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα, τα δε προϊόντα ψηφιακής υπογραφής, τα οποία συνάδουν με την κείμενη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνεπάγονται τις ίδιες έννομες συνέπειες με τα αντίστοιχα προϊόντα ψηφιακής υπογραφής, τα οποία προέρχονται από την Ελλάδα, ε) ηλεκτρονικό έγγραφο είναι το σύνολο των δεδομένων, τα οποία, αφού εγγραφούν στο μαγνητικό δίσκο ενός Η/Υ, αποτυπώνονται στη συνέχεια, κατά τρόπο αναγνώσιμο από τον άνθρωπο, στην οθόνη του Η/Υ ή εκτυπώνονται στον προσαρτημένο εκτυπωτή (print - out) και αποτελούν απεικόνιση της εγγραφής που έχει καταχωρηθεί στη μαγνητική επιφάνεια του σκληρού δίσκου του Η/Υ. Συνεπώς, έγγραφα που εκδίδονται ηλεκτρονικά, με χρήση προηγμένης ηλεκτρονικής (ψηφιακής) υπογραφής που πληροί τις απαιτήσεις της Οδηγίας 99/93/ΕΚ, θεωρούνται νομίμως υπογεγραμμένα, έχουν δε την ίδια νομική και αποδεικτική ισχύ με τα έγγραφα που φέρουν ιδιόχειρη υπογραφή και έχουν ισχύ πρωτοτύπου με την έκδοσή τους και μόνο, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε επικύρωση τους, ενώ σε αντίθετη περίπτωση δεν επέχουν ούτε θέση ιδιόχειρης υπογραφής. Εξάλλου, κατά το Παράρτημα IV ΠΔ 150/2001 «Συστάσεις για την ασφαλή επαλήθευση της υπογραφής» ορίζεται ότι «Κατά τη διαδικασία επαλήθευσης της υπογραφής θα πρέπει να διασφαλίζεται με εύλογη βεβαιότητα ότι: α) τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται προς επαλήθευση της υπογραφής αντιστοιχούν στα δεδομένα που εμφανίζονται στον επαληθεύοντα, β) η υπογραφή επαληθεύεται με αξιοπιστία και ότι το αποτέλεσμα της επαλήθευσης εμφανίζεται με ορθό τρόπο, γ) ο επαληθεύων μπορεί ενδεχομένως να ορίσει με βεβαιότητα τα περιεχόμενα των δεδομένων που υπογράφονται, δ) η γνησιότητα και η εγκυρότητα του πιστοποιητικού που απαιτείται κατά τη στιγμή της επαλήθευσης της υπογραφής έχουν ελεγχθεί με αξιοπιστία, ε) το αποτέλεσμα της επαλήθευσης όπως και η ταυτότητα του υπογράφοντος εμφανίζονται με τον ορθό τρόπο, στ) η χρησιμοποίηση

ψευδωνύμου δηλώνεται εμφανώς, και ζ) μπορούν να εντοπιστούν τυχόν τροποποιήσεις απτόμενες της ασφάλειας.”. Συνεπώς, κατά τα ανωτέρω, ως μόνος παραδεκτός τρόπος υπογραφής της προδικαστικής προσφυγής σε διαδικασίες διενεργούμενες μέσω ΕΣΗΔΗΣ είναι αυτός της προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής (Απόφαση ΑΕΠΠ 96/2017) και ως τέτοια και άρα, ως παραδεκτή σύμφωνα με τα διέποντα τις μέσω ΕΣΗΔΗΣ υποβαλλόμενες προσφυγές, νοείται αποκλειστικά αυτή, που πιστοποιείται η εγκυρότητα και γνησιότητά της από σχετικό, εν ισχύ κατά τον χρόνο θέσης της υπογραφής (και όπως η ισχύς αυτή αποτυπώνεται επί της υπογραφής και είναι αναζητήσιμη δια της ίδιας της υπογραφής και των ηλεκτρονικών στοιχείων που φέρει και ενσωματώνονται επ’ αυτής, σχετικά με τις ιδιότητές της) πιστοποιητικού τρίτου εξωτερικού φορέα πιστοποίησης περιλαμβανόμενου στον οικείο κατάλογο εμπιστευσης, συγχρόνως δε φέρει αντίστοιχη εξωτερική και εγκεκριμένη χρονοσήμανση.

11. Επειδή, η προκείμενη προσφυγή, όπως υποβλήθηκε στο ΕΣΗΔΗΣ από τον προσφεύγοντα δεν φέρει ούτε έγκυρη προηγμένη ούτε εν γένει προηγμένη ούτε εν γένει ηλεκτρονική υπογραφή. Αντίθετα, από απλή θεώρησή της μέσω του προγράμματος ACROBAT READER PDF, προκύπτει ότι φέρει σαρωμένη («σκαναρισμένη») φυσική υπογραφή και σφραγίδα του εκπροσώπου του προσφεύγοντος. Άρα, η υπογραφή της προδικαστικής προσφυγής είναι όλως παράνομη και επομένως, η προσφυγή λογίζεται όχι απλά ως ακύρως υπογεγραμμένη, όπως σε περίπτωση άκυρης ηλεκτρονικής υπογραφής, αλλά ως εν όλω ανυπόγραφη, αφού η σαρωμένη φυσική υπογραφή δεν συνιστά κατά νόμο υπογραφή του ηλεκτρονικώς υποβαλλόμενου δικογράφου και συγκεκριμένα της ασκούμενης δια κατάθεσής της μέσω ΕΣΗΔΗΣ προδικαστικής προσφυγής. Περαιτέρω, ακριβώς λόγω των ανωτέρω, δεν υφίσταται ουδεμία βεβαίωση χρόνου υπογραφής της προσφυγής, όπως θα προέκυπτε δια χρήσεως προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής. Είναι δε όλως αδιάφορο ότι η προσφυγή φέρει σαρωμένη χειρόγραφη υπογραφή και φυσική σφραγίδα και τούτο όχι μόνο διότι ουδόλως αυτά προσφέρουν βεβαίωση γνησιότητας και χρονολογίας θέσης της υπογραφής, αλλά και διότι κατά τις προπαρατεθείσες διατάξεις, ως μόνος παραδεκτός τρόπος υπογραφής (ηλεκτρονικά εξάλλου υποβαλλόμενης) προσφυγής σε διαγωνισμούς διενεργούμενους μέσω ΕΣΗΔΗΣ, όπως εν

προκειμένω, είναι η θέση προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών, ενώ εξάλλου και ασχέτως των οικείων ειδικών διατάξεων της ΥΑ 56902/215/2017 η άκυρη, όπως εν προκειμένω, ηλεκτρονική υπογραφή δεν υπέχει θέση ούτε ιδιόχειρης υπογραφής. Συνεπώς, η προσφυγή δεν υπογράφεται νομίμως και ούτως ασκείται εξ αρχής απαραδέκτως, είναι δε προς τούτο στο σύνολό της απορριπτέα. Η δε μεταγενέστερη και δη στις 4-6-2019 υποβολή Υπομνήματος από τον προσφεύγοντα, το οποίο σε αντίθεση με την προσφυγή φέρει ηλεκτρονική υπογραφή, ουδόλως μεταβάλλει τα ανωτέρω.

12. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη και να γίνει δεκτή η ασκηθείσα Παρέμβαση.

13. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να καταπέσει (άρθρο 363 Ν. 4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή κατά το αιτιολογικό.

Δέχεται την ασκηθείσα παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου ποσού 999,48 ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 7 Ιουνίου 2019 και εκδόθηκε στις 26 Ιουνίου 2019 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ

ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ